

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Holopainen, Anne			
Työn nimi-Arbetets titel-Title EU:n aluepolitiikan läheisyys- ja kumppanuusperiaate: maaseutualueiden kehittämisohjelmien 5b, 6 ja Leader hallinnon tarkastelua			
Oppiaine-Läroämne-Subject Hallinto-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-04-17	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 82
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielman kohteena on EU:n aluepolitiikan läheisyys- ja kumppanuusperiaate ja niiden toteutuminen kaudella 1995-1999 maaseutualueiden kehittämisohjelmien 5b, 6 ja näillä alueilla toteutetun Leader-yhteisöaloitteen toimeenpanossa. Läheisyys- ja kumppanuusperiaate liittyvät molemmat hallinnon hajauttamiseen ja samansuuntaisen sisältönsä vuoksi ne esiintyvät usein yhdessä eurooppalaisissa asiakirjoissa ja keskusteluissa. EU pyrkii niiden avulla syventämään integraatiota erityisesti maaseutualueilla, joilla EU:n kannatus on perinteisesti ollut heikkoa. Tutkielman viitekehys muodostuu läheisyys- ja kumppanuusperiaatteiden käsiteanalyysista.</p> <p>Periaatteet liittyvät laajempaan alueellistumisesta ja EU:n kehittämisestä käytyyn keskusteluun, joiden kontekstissa periaatteita tutkielmassa tarkastellaan. Alueiden Eurooppa -käsite on vakiintunut eurooppalaiseen keskusteluun, vaikka käsite on vaikeasti määriteltävissä ja kulttuurisidonnainen. Alueellistuminen ja läheisyysperiaate liittyvät kiinteästi federalismista käytyyn keskusteluun. Liittovaltion rakenteen muodostaminen on yksi regionalismiksi tulkittu ratkaisumalli. Keskustelun tekee vaikeaksi kuitenkin se, että federalismista on olemassa monta erilaista tulkintaa. Toisaalta läheisyysperiaatteesta usein sanotaan, että se on sisällyksetön, ellei se saa tukeksen federalistista rakennetta. Viimeaikaisissa keskusteluissa EU:n kehittämisestä on pohdittu toimivallan jaon tarkentamista EU:n ja jäsenvaltioiden välillä. Erityisesti Saksa on ottanut voimakkaasti kantaa yksityiskohtaisen toimivaltaluettelon laatimisen puolesta, mikä myös selkiyttäisi läheisyysperiaatteen toteuttamista.</p> <p>Kumppanuutta tutkielmassa tarkastellaan käsiteanalyysin tasolla sekä vertikaalisen että horisontaalisen kumppanuuden näkökulmasta. Empiirisessä osassa tarkastelu rajataan vertikaalisen kumppanuuden toteutumiseen hallinnon eri tasojen ja -alojen välillä maaseutualueilla toteutettujen tavoite 5b- ja 6 -ohjelmien sekä näiden ohjelmien kautta toteutetun Leader-maaseutuyhteisöaloitteen hallinnoimisessa. EU:n tavoiteohjelmia täytäntönpantaessa tulevat yhteensovittaviksi kansallinen ja ylikansallinen järjestelmä. Samoin kuin läheisyysperiaatteen, myös kumppanuusperiaatteen toteutuminen on yhteydessä maan hallintorakenteeseen.</p> <p>Tutkielman pääasiallisena aineistona ovat käsiteanalyysissa kirjallisuus ja ajankohtaiset lehtiartikkelit EU:n kehittämisestä. Empiirisessä osassa tukeudutaan virallisdokumentteihin; pääosin ohjelmien arviointiraportteihin. Niiden avulla pyritään saamaan viitteitä siitä, miten Suomen hallintojärjestelmä määrittää ohjelmien toteuttamista erityisesti läheisyys- ja kumppanuusperiaatteiden näkökulmasta.</p> <p>Huolimatta kumppanuus- ja läheisyysperiaateista rakennepolitiikka on usein vahvistanut keskushallinnon merkitystä, vaikka juhlapuheissa sen usein sanotaan vahvistaneen "alueiden Eurooppaa". Valtionhallinnon sektoriohjausjärjestelmä nähdään keskeisimpänä esteenä alueiden omaehtoiselle kehittämiselle. Tutkimusaineistosta ilmenee, että tavoite 5b- ja 6 -ohjelmissä kumppanuuden nähtiin toteutuneen paremmin aluetasolla kuin keskushallinnossa, jossa hallinnon alojen yhteistyötä on haitannut ministeriöiden "reviirijajattelu". Komissio on korostanut, että Leader-yhteisöaloite tulisi toimeenpanna läheisyysperiaatteen mukaisesti mahdollisimman hajautetusti. Arvioinneista kuitenkin ilmenee, että Leader-ohjelman toimintaryhmillä ei ole päätösvaltaa hankerahoituksesta päätettäessä. Kumppanuus on eri osapuolten (keskushallinto, aluetaso, toimintaryhmät) välillä toteutunut ohjelmassa melko hyvin. Keskushallintotasolla ongelmana pidettiin ministeriöiden välisiä korkeita raja-aitoja.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords EU-alueet-federalismi läheisyysperiaate kumppanuusperiaate			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			